

2009

Frilandsbørnehaven

Enghøj

Børnemiljø
vurdering

Frilandsbørnehaven Enghøjs Børnemiljøvurdering År 2009

I børnemiljøloven står der: *"Alle børn i Danmark har ret til et godt børnemiljø, som fremmer deres trivsel, udvikling og læring."*

Alle dagtilbud skal udarbejde en skriftlig børnemiljøvurdering, BMV, mindst hvert tredje år.

I Frilandsbørnehaven Enghøj har vi taget udgangspunkt i materialet udgivet af DCUM – Dansk Center for Undervisningsmiljø.

En børnemiljøvurdering skal vurdere:

- **Det fysiske børnemiljø**
- **Det psykiske børnemiljø**
- **Det æstetiske børnemiljø**

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Kortlægning	3
Metoder:.....	3
Forældre-spørgeskema/børneinterview:.....	4
Rundgangsskema til lokalevurdering:.....	5
Rundgangsskema til vurdering af uderummet:.....	6
Iagttagelsesskema:.....	7
Beskrivelsesfasen	8
Konklusion og handlingsplan	9
Det fysiske børnemiljø:.....	9
Det psykiske børnemiljø:.....	11
Det æstetiske børnemiljø:.....	12
Tiltag år 2009	13

Kortlægning

Metoder:

Som pædagogisk personale i Frilandsbørnehaven Enghøj, har vi ansvaret for, at børnene trives. Derfor bestræber vi os dagligt på, at forstå og tolke børnenes handlinger, intentioner osv., ud fra børnenes eget perspektiv. Dette er en af vores vigtigste opgaver. Vi mener, at personalet skal bruge børneperspektivet, som øjenåbner for børnenes oplevelser i hverdagen. Derved kan der forhåbentlig dukke nye pædagogiske handlemuligheder op.

I Frilandsbørnehaven Enghøj har vi primært valgt at tage udgangspunkt i nedenstående observations – og kortlægningsmetoder. Dette med henblik på videre udførelse af Børnemiljøvurderingen.

Metoderne er følgende:

- Udlevering af forældre - spørgeskema til 4-5årige børns forældre.
- Børneinterview af de 4-5årige (Pipi Langstrømpe og hendes far på besøg).
- Rundgangsskema til lokalvurdering.
- Rundgangsskema til vurdering af uderum.
- Iagttagelsesskema.

Spørgeskemaet har de 4-5årige udfyldt sammen med deres forældre. De øvrige skemaer har personalet udfyldt og derefter drøftet på personalemøder/BMV møde.

Børnene i alderen 2-3 år har vi dagligt nærkontakt med i eksempelvis pusle - og spisesituationer, hvor vi griber de hverdagsituationer/snakke der opstår og evaluere på disse.

Forældre-spørgeskema/børneinterview:

Spørgeskemaet har været uddelt til alle 4-5årige børns forældre. Svarprocenten var 60 %.

Vi valgte yderligere at lave børneinterviews, da disse giver os et billede af, om de problematikker vi ser/oplever, stemmer overens med børnenes opfattelse og tanker.

For at gøre børneinterviewet mest valid, valgte vi at gøre brug af en fiktiv figur, som børnene kunne identificere sig med. Vi lavede derfor et af rummene om til Pipi Langstrømpes værelse. Efterfølgende skulle børnene én efter én ind og besøge selveste Pipi Langstrømpe. Spørgsmål og svar fra børneinterviewet kan man se i bilag 1.

Vi vil her beskrive de generelle besvarelser fra forældrespørgeskema/børneinterview.

"Hvordan har du det i børnehaven?":

Ud fra børnenes besvarelser kan vi generelt konkludere, at der er en stor tilfredsstillelse ved at gå i Frilandsbørnehaven Enghøj.

- Børnene er glade for børnehaven og for de voksne der er der. Børnene kan lide de andre børn og har alle mindst én god ven.
- Børnene kan godt lide at lege på engen og i stalden. De synes det er sjovt, når de voksne leger med dem.
- Børnene er glade for de voksne. Børnene svarer, at de voksne er gode til at hjælpe og lægger mærke til hvordan de har det.
- Børnene holder meget af at lege i sove/tumlerummet. Her er der mange puder og man kan lege vildt. Nogle af børnene svarer, at de savner steder, hvor man kan danse, løbe og lege vildt.
- Mange af børnene svarer, at der nogle gange er larm i børnehaven. Dette oplever de oftest, når man spiser madpakker.

Rundgangsskema til lokalvurdering:

Ved vurderingen af rummene i børnehaven delte vi børnene op, således at et personale gik rundt med 2 børn af gangen. Vi spurgte bl.a.: "Hvad er sjovt at lege med her" og "Hvis vi fjerner alle legesager herinde, hvordan synes du så det skal være?"

Følgende rum er blevet vurderet:

- **Gangen:**

En lang gang der er gennemgående fra garderoben og larvestuen. Gangen bliver brugt til "skovtur", leg med biler o. lign.

- **Sommerfuglestuen:**

Et aflangt stort rum. Der er ingen billeder på kasserne med legetøj. De legesager der indbyder til leg, i dette rum er; biler, dyr og piratting.

Stort set alle børn nævnte bilerne, som en sjov ting at lege med.

- **Larvestuen:**

Et dejligt åbent og lyst rum. Her er mange legesager m.m.. Køkkenet er en integreret del af larvestuen. Ingen billeder på kasserne med

legetøj. Her er mange legesager, bl.a.: Togbane, legoklodser, byggeklodser, puslespil, farver m.m.

- **Dukkebogen:**

Et mindre rum med dukker, dukketøj, legekøkken og legemad. Her kan børnene godt lide at lege. Et sted, hvor det er ok at lukke døren og lege enkelte børn sammen.

- **Soverummet:**

Et mindre rum, som benyttes til soverum over middag. Her er der mange puder og madrasser.

Alle børn svarer, at dette er et rum de elsker at lege i. Her kan de tumle og lege vildt.

Rundgangsskema til vurdering af uderummet:

Følgende steder er blevet vurderet:

- **Legepladsen:**

Vores legeplads har mange forskellige funktioner. Den er opdelt i nærmest to "afdelinger"- legepladsen og engen. På legepladsen er der plads til vilde lege, stille lege, boldlege, mooncar – cykelkørsel, hygge med kaninerne, når de er ude osv.

På engen kan man; gå ned til søen (ifølge med voksen), kigge og snakke med fårene, gynge, lege i "skoven", finde insekter og tumle. Der er overalt rig plads til fysiske udfoldelser. Beplantningen er meget varieret og indbyder til forskellige sansemæssige oplevelser.

Engen nævner børnene som er rart og sjovt sted at være. Der kan man lege i skoven og

gynge. Det er sjovt at køre på cykel, mooncar og lave chokoladekager til de voksne. Børnene holder af at være udenfor, da der er mulighed for store armbevægelser.

- **Stalden:**

Et dejligt stort rum, hvor børnene har mulighed for at lege i halmen, værkstedet og snakke med dyrene.

Børnene synes det er sjovt at lege i halmen, lege bus og snakke med dyrene.

Nogle af børnene nævner, at det kunne være rart, hvis der ikke var så rodet (cykler m.m. pænt på plads). De kunne godt tænke sig, at kunne benytte værkstedet noget mere.

Iagttagelseskema:

Vi valgte at benytte iagttagelseskemaet, som en del af vores kortlægning. Dette gjorde vi, da vi mener at iagttagelser giver en glimrende viden om børns hverdagsliv.

Vi lavede iagttagelseskemaet på følgende måde:

Vi tog udgangspunkt i de rum, hvor vi oplevede at børnene opholdte sig mindst. Dvs. sommerfuglestuen og dukkekrogen. Larvestuen og gangen blev dog også iagttaget. Børnene valgte ofte bestemte steder at lege. Bl.a. dukkekrogen, fællesrummet (larvestuen) og sove/tumlerummet, når det er muligt. Vi oplevede, at Sommerfuglestuen ofte var et rum, hvor den vilde leg foregik, eller til lege som udadtil ikke havde en bestemt mening. Her var der ofte larm.

Derefter fandt vi et fokuspunkt for undersøgelsen. Vi valgte at tage udgangspunkt i støj/larm og hvordan vores fysiske rammer generelt fungerer (perler, biler osv. - hvor er legetøjet placeret?).

Vi ville iagttage følgende:

- Hvad og hvordan leger børnene?
- Hvilke legesager foretrækker børnene?
- Hvor mange børn leger i rummene?
- Hvor opholder de fleste børn sig i institutionen, når der er indendørs leg?

Fejlkilde: Det var svært at udarbejde en valid undersøgelse, da vejret var rigtig godt i den periode, hvor vi lavede iagttagelserne.

Følgende iagttagelserne blev gjort i middagsstunden:

- Enkelte børn (ca. 5-7) opholder sig på sommerfuglestuen. De leger med dyr og biler. Når børnene er færdige med en leg, ses en tendens til, at børnene enten lader legesagerne stå, uden at rydde op, eller også bliver tingene lagt tilfældige steder.
- Mange af børnehavens børn opholder sig på larvestuen. Børnene laver perler, tegner, laver puslespil, leger med legoklodser og laver togbane. Samme oprydningstrategi gør sig gældende her. Her er ofte larm.
- Ca. 4-5 børn opholder sig konstant i dukkekrogen. De leger med dukkerne og legemaden. Et lille rum til legetøj der indbyder til en legeform der kræver plads.
- Gangen bruger børnene ofte, som en gennemgang til leg andre steder i institutionen.

Beskrivelsesfasen

Efter kortlægningen af børnemiljøet, havde vi et personalemøde, hvor resultatet fra kortlægningen blev gennemgået (Beskrivelsesfasen).

Derefter blev følgende punkter bl.a. diskuteret: se bilag 2

- Hvad forstår vi hver især med det, at være nærværende?
- Hvornår er vi mest/mindst nærværende i dagligdagen?
- Hvad forstår vi ved et godt børnemiljø?

Resultatet fra kortlægningen blev også fremlagt på et bestyrelsesmøde.

Konklusion og handlingsplan

Efter at have lavet kortlægningen over børnemiljøet og diskuteret emnet i personalegruppen, har vi, med udgangspunkt i besvarelsene, udarbejdet en handleplan for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Det fysiske børnemiljø:

Problem stilling:

1. Støj/larm.
2. Bedre oprydningsskemaer - børnene leger ofte ikke, der hvor det roder og hvor det virker uoverskueligt, i forhold til hvor legetøjet ligger.
3. Mulighed for større armbevægelser. - vilde lege!
4. Vask af hænder - hygiejne.
5. Vaskerummet. Placering af kemikalier, maling m.m. i stalden lukkes. Redskaber i stalden.

Hvordan løses problemet?:

1.

- Inddele børnene i mindre grupper.
 - Være en mere nærværende voksen i børnenes frie leg - nede på "gulvet" ved børnene.
 - Bedre fordeling af personalet rundt i institutionen.
 - Udnytte børnehavens rum til forskellige aktiviteter - give børnene "næring" til leg.
 - Evt. ændrer på strukturen - dagligdagens gang. Inde og ude
- tidspunkter. Eksempelvis:
Formiddagen forløber som sædvanlig. Efter frokost går vi ud. Efter frugt er det frivilligt, om man vil være ude eller inde.
- Forsøge metoder på stuerne, der vil skabe mindre støj i samlings - og spise-situationer.
 - Ændre på legesagernes placering.
 - Der købes nye reoler, så der er plads og mulighed for bedre struktur af materialer og legesager.

2.

- Kasser, hvorpå der er billeder af legetøjet.
- Rengøre og sortere børnehavens legetøj i samarbejde med børnene.
- Fastholde kravet om oprydning inden anden leg
- Specificere hvilke/hvilket legetøj det enkelte barn skal rydde op.
- Uddeling af ansvarsområder til personalet. Bl.a. oprydning med nogle børn en gang om ugen, i stalden.

3.

- Inddeling af børnene i mindre grupper - Tage mere ud af huset, gøre vildere lege i soverummet tilladt.
- Benytte stalden mere, ved at gøre den mere attraktiv.
- Ændring af dagligdagens struktur. (Se nr. 1)
- Ønske om flere klatremuligheder på legepladsen.

4.

- Projekt "Rene hænder".

5.

- Husk aflåsning ind til vaskerummet.
- Placere kemikalier, maling, værktøj m.m. i aflåste rum, skabe eller højde, hvor børnene ikke kan nå det. I stalden laves et rum, hvor disse redskaber m.m. placeres.
- Redskaber låses ind i redskabsskuret eller anden steds.

Det psykiske børnemiljø:

Problem stilling:

1. At børnenes rummelighed overfor andre børns lege, behov, forskellighed og børnehavens legesager, udvikles i positiv retning. - mindre drilleri/holde hinanden udenfor!
2. Mere nærvær omkring børnene i tidspunkterne inden kl. 9.00 og i middagsstunden mellem kl. 12.00 og 14.00.

Hvordan løses problemet?:

1.
 - Støtte børnene i sociale samspil. Bl.a. ved at indgå i børnenes lege på deres præmisser.
 - Blive gode til at se hvem der leger med hvad, for derefter at fastholde kravet om oprydning inden anden leg. På den måde, vil man undgå alt for mange forstyrrende elementer (legetøj) i rummene. – ro!
2.
 - Blive gode til at fordele os rundt i institutionens rum, både voksne og børn – opdele børnene i mindre grupper!
 - Projekt "Gode venner".
 - Slidt og ødelagt legetøj skiftes ud.
 - Igangsætte små aktiviteter, som møder børnenes ønsker.

Det æstetiske børnemiljø:

Problem stilling:

1. Gøre placeringen af materialer og legetøj, som børnene frit må bruge, mere overskuelig.
2. Bedre mulighed for at kigge i bøger.

Hvordan løses problemet?:

1.

- Kasser, hvorpå der er billeder af kassens legetøj.
- Nye reoler.
- Nye kasser til legetøj.
- Fastholde kravet om oprydning inden anden leg.

2.

- Etablere læsekroge/huler, hvor børnene, evt. sammen med en voksen, kan sidde og læse/snakke.
- Legerummet anvendes lejlighedsvis til læserum.

Tiltag år 2009:

Følgende tiltag er blevet etableret efter påbegyndelse af Børnemiljøvurderingsprojektet:

- For at mindske støjen i spisesituationerne har vi handlet på følgende måder: Læser historier, høre lydånd, leger "hviskeleg" osv.. I samlingsstunden bruger vi af og til "fortællestenen", sidder i rundkreds osv..
- Vi har købt nye store reoler.
- Vi har fået lavet større og solide trækasser til vores legoklodser og "legemad".
- Fået lavet en stor træbænk til vores udklædningstøj.
- Vi har omrokeret på dukkerne, legemaden m.m. og legoklodserne, togbanen m.m. Disse legesager har byttet plads. Dette har skabt en mere fordybende legeform.
- Vi har lavet en omrokering af legesagerne på Sommerfuglestuen. Ydermere har vi flyttet nogle af legesagerne fra Larvestuen ind på Sommerfuglestuen. Dette har skabt en mere alsidig leg og børnene fordeler sig mere i de forskellige rum.
- Vi har lavet en lille butik i stalden.
- Personalet har fået forskellige ansvarsområder.
- Personalet er blevet bedre til at fordele sig rundt i institutionens rum og dele børnene op i mindre grupper.
- Gjort det muligt for børnene at lege mere i sove/tumlerummet.
- Vi har lavet projekt "Rene hænder".
- Vi har lavet projekt "Gode venner".
- Alle vores redskaber m.m. er nu ikke tilgængelige for børnene. Vi har fået lavet et "redskabsrum" i stalden.

